

Сторожук Ольга Юріївна,
старший викладач кафедри
ділової української та
іноземних мов навчально-
наукового інституту права
та психології Національної
академії внутрішніх справ

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО
СПРЯМУВАННЯ:
ПСИХОЛОГІЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ**

Сучасний освітній процес в умовах війни супроводжується низкою психоемоційних викликів, що безпосередньо впливають на якість засвоєння знань. Це має особливе значення у вивченні іноземної мови професійного спрямування, адже цей процес вимагає не лише засвоєння лексики й граматики, а й активної участі в усному спілкуванні на професійні теми. Крім того, він вимагає стійкої уваги та здатності швидко засвоювати нову фахову інформацію в іншомовному середовищі. Психологічний стан здобувачів освіти, рівень їх мотивації, адаптація до дистанційного формату та емоційна стабільність є ключовими факторами успішності у вивченні мови.

Для майбутніх юристів та працівників правоохоронних органів іноземна мова виконує не лише комунікативну, а й функціональну роль. Ефективне засвоєння мови значною мірою залежить від умов безпечного й комфортного освітнього середовища. Особливого значення набуває розвиток комунікативних навичок, що включає вміння слухати, висловлюватися чітко та аргументовано, взаємодіяти в команді. У майбутній професійній діяльності такі вміння є необхідною умовою ефективного виконання службових

обов'язків. Саме тому поєднання психологічного супроводу з педагогічними стратегіями у вивченні іноземної мови професійного спрямування має стати пріоритетом освітнього процесу.

На основі опрацьованої літератури сформовано перелік найбільш ефективних інтерактивних засобів, які доцільно використовувати під час вивчення англійської мови професійного спрямування. Ці засоби не лише сприяють підвищенню навчальної мотивації, а й допомагають створити емоційно сприятливе освітнє середовище, орієнтоване на розвиток комунікативних навичок.

Так, інформаційний підхід використовується під час роботи з юридичними текстами, нормативними актами, глосаріями термінів, де важливими є точність перекладу й розуміння фахової термінології.

Інноваційний підхід реалізується через інтерактивні вправи, онлайн-сервіси, що стимулюють зацікавленість і сприяють зануренню в професійне мовне середовище.

Біхевіористичний підхід застосовується під час моделювання типових ситуацій професійної комунікації. Відпрацювання фраз при затриманні, перевірці документів, інструктажі або попередженні правопорушення.

Когнітивний підхід ефективний у завданнях, що потребують аналітичного мислення: порівняння систем права, складання аргументованих виступів у ролі адвоката чи слідчого, тощо.

Прагматичний підхід забезпечує наближення навчальних завдань до реальних умов. Зокрема, опрацювання ввічливих стратегій у конфліктних ситуаціях, ведення переговорів або надання пояснень у різних правових форматах.

Комунікативний підхід є основою практичної мовної підготовки правоохоронців, оскільки передбачає активне використання мови у діалогах, дебатах, ситуативних вправах, що максимально наближені до умов професійної діяльності.

Аналіз сучасних підходів до викладання іноземних мов показує, що все більшої актуальності набуває впровадження проектного навчання у закладах вищої освіти. Цей формат дозволяє активізувати пізнавальну діяльність студентів, формувати практичні навички та розвивати комунікативну компетентність у професійному контексті.

Проекти можуть реалізовуватися як у формі індивідуальної, так і групової роботи. Їх тривалість варіюється залежно від мети й змісту завдання. Ефективність підвищується за умови використання сучасних цифрових технологій (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams та інші платформи, чати та месенджери). Важливим принципом при цьому є співпраця між викладачем і студентами.

Організація проектного навчання охоплює низку педагогічних прийомів: спільне визначення цілей, право вибору форм виконання, навчальний діалог, рольові ігри, участь у підбитті підсумків. На думку С. Сисоевої, проектна діяльність сприяє розвитку самостійності, навичок самоконтролю та дослідницького мислення. За таких умов навчання – не тільки повідомлення нової інформації, а й засвоєння прийомів самостійної роботи, самоконтролю, навичок дослідницької діяльності [1, с. 26].

Виділяють такі основні вимоги до використання методу проектів:

1. Наявність значущої в дослідницькому, творчому плані проблеми, яка потребує інтегрованого знання, дослідницького пошуку для її розв'язання.

2. Практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів.

3. Самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність.

4. Встановлення кінцевих цілей спільних (індивідуальних) проєктів.

5. Визначення базових знань у різних галузях, необхідних для роботи над проєктом.

6. Структурування змістової частини проєкту (із зазначенням поетапних результатів).

7. Використання дослідницьких методів.

8. Результати виконаних проєктів мають бути матеріальними, тобто оформлені певним чином (відеопрезентація, альбом, мультимедійна презентація Web-сторінка тощо) [2, с.21].

Отже, ефективне вивчення іноземної мови професійного спрямування неможливе без урахування психологічного стану здобувачів освіти, їхньої мотивації та потреб у розвитку комунікативних навичок. Застосування сучасних підходів, зокрема комунікативного та проєктного навчання, створює умови для формування впевненості у мовленні, професійного мислення та самостійності. Важливо, щоб освітній процес був не лише інформативним, а й створював емоційно комфортне середовище для навчання, був відкритим до співпраці та наближеним до реальних умов майбутньої професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Сисоєва С. Особистісно зорієнтовані технології. Підручник для директора. 2005. № 9-10. С. 25-31

2. Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 21-22 березня 2019 р. / відп. ред. І.М. Романишин; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: НАІР, 326 с.